

— Bennünket, kereskedőket Trianon fektetett válla. Oly gyönyörűen határoztak el, hogy amíg Sziget oláhföldön fekszik, Sztálin, a mi békebeli külvárosunk, már csehszlovákia... De, mivel itt a legtöbb embernek hátráltatási igazolványa van, a ruházati, valamint egyéb közszükségleti cikkekért, amelyek a cseheknek aránytalanul olcsóbbak, ártalmatlan Sztálinra be vásárolni. Ezer leiből mindenki nagyszerűen kiélközdülhetik, még a feleségét is elláthatja valódi selyemharisnyával; hiszen Szigeten egyetlen pár cipő any

nyiba kerül, hogy Sztálin a pár cipő felül egy tucat nagyszerű harisnyát, két finom inget kaphat az ember, sőt a feleségének is vihet vásárlást. A szigeti vasárnaponként pilseni sör inni is Sztálinra járnak... De, nemcsak Szigetnek, hanem Máramaros megye lakosságának a helyzete is kétségbeesztő. A kormány erdőpolitikája miatt az erdőtermelés is szenved, pusztul, ami külön ötven ezer embertől vonja el a kereseti lehetőséget... Tönkre megy, elpusztul itt lassanként minden a — Trianon miatt!

A SERTÉS TAKARMÁNYOZÁSA

Irta: WINDISCH JÓZSEF, okl. gazdaság SASKATOON, Sask.

A régi magyaroknak örökösből igazsága maradt az a mondás, hogy „a disznónak a száján meggy bék és esztendeje”. Az angolok okos és célirányos, de bőkezű etetésüknek köszönhetik az állattenyésztés terén elért csodálatos eredményeiket. Az okos és szakképzett tenyésztő az etetés tekintetében úgy bá

lik az állattal, mint a háziasz szony az asztali lámpával; felszavazza azt, ha jobban világítani akar, de viszonyt visszacsavarja a belet — ha szükséges, — hogy takarékoskodjék a világító anyaggal. Nekünk is tudnunk kell az időt, hogy mikor nem szabad az állat táplálásánál takarékoskodni és azt az időt is, mikor lehet.

Egy híres angol tenyésztő egy állatkiállítás alkalmával a hozzá forduló vendégek arra a kérdésre, hogy mennyit nyomnak az ő sertései nyolc hónapos korában, azt a feleletet adta: — Annyit nyomnak, amennyit a vevő akar!

Az az etetés által oly súlyra tudja állatát felemelni bizonyos időre, amennyit akar. Tapasztalatból is vehettük észre, hogy a legszebben kitenyésztett állat rossz gazda kezére jutva, helytelen és hibás takarmányozás által, nemcsak maga esik vissza, de ivadéka is. Láthatjuk ebből, hogy a takarmányozás milyen fontos kérdése az állattenyésztésnek, különösen a rövidéletű és gyorsan visszafeljövő állatoknál, mint pl. a sertésnél: a tenyésztőnek hibái gyorsan megbosszulják magukat.

A sertésnél a legkülönbözőbb takarmányokat lehet értékesíteni. Ilyenek a gabonafélék és azok hulladéka, hüvelyesek, burgonya, répa, tök, tej, iró, savó, konyhai hulladék, kerti gyomok stb. A sertést mindig termelő takarmányon kell tartani, ezt a gyors fejlődése és a tenyésztés célja is megkívánja. Midőn legelőre kihajítjuk a sertést tavasszal, akkor még szükséges, hogy adjunk neki külön is eleséget 1 lbs. szemeset, később, ha a legelő már jó, csak a malacokat és a vemheseket kell etetni. Azonban, ha tartós szárazság áll be, akkor megint kell külön otthon is etetni. Összel úgy etetünk, mint tavasszal, de téli felé mindig erősebben.

— SZENT MIKLÓS NAPJÁIG JÁRTASSAD NYÁJODAT —

A magyar nép ősidők óta nagy fogyasztója volt a szalonnának és a disznózsírnak, de még a sertéshusnak is. A kelták megismerették a honfoglalókat a sonka pácolásával és készítésével. A sertéshusról s őléseiről, kolbászkészítésről báró Palocsay György, kuruc tábornok 1701-ben így énekel meg a teendőket:

— Szent Miklós napjáig jártassad nyájadat
Bővön termett makkon, hadgyál malacokat,
Ha makkja nem terem; rendelt ártányokat,
Tengeri búzával, tökkel táplálhatod.

Ezekkel hízaltasd közül egynehányat,
Érvén Szt. Tamásnak karácsonykor napját
Hízott ártányidnak mesd meg késsel torkát,
Alájuk, reájuk hányass elég szalmát.

Perzselted, boncoltad, csinálj bőven kalbászt!
Gyöngyhurkát és tüdőt, májast vérest, kását.
Ahhoz tudó emberek, vigyázz a boncolást
Jól tegye, végezze mindenféle vágást.

Sódat ne kíméljed, vágott sódozidat,
Kövé oriaktul és szalonnáidat,
Ugy ehetsz jóízűt benne állásodot,
Jó egészségedre fordulhat azok tül.

A takarmányozás nagy fontossággal van az állat fejlődésére; ezért kissé részletesebben fogom tárgyalni és azon hibákra is rá fogok mutatni, melyek leggyakrabban elő szoktak fordulni.

A növénynek az állati szervezetbe jutott azon részét, melyet az állat életetartásának fenntartására, annak gyarapítására használ fel, tápanyagnak nevezzük. A tápanyagok legnagyobb részét víz képezi és a vizen kívüli részét szárazanyagnak nevezzük. A takarmányok kétféle táplálóanyagát különböztetjük meg: a szerves tápanyagot, melyek elemezték és a szervetleneket, melyeknek elemezték után hamu marad vissza. A szervetleneket ásványi anyagoknak is nevezzük. A takarmányban rendszerint van annyi ásványi anyag, mely a szervezet szükségleteinek kielégítésére elegendő, de a sertésnél gyakran előfordul, hogy azokat mesterségesen kell pótolni.

SZERVES ÉS SZERVETLEN TÁpanyagok

A takarmány szerves tápanyaga két csoportra osztható fel: nitrogén tartalmúakra és nitrogén mentesekre. A nitrogén tartalmúakat fehérjéknek is nevezzük, ezekből áll az állati test legnagyobb része, vér, izom, csont, zsiger, bőr, éppen ezért a takarmánynak legfontosabb alkotórésze a fehérje, mert az állat ebből tudja fontos szerveit felépíteni. Ezért a takarmányokat fehérjetartalmuk alapján fizetjük meg és így a takarmány értéke annak fehérjetartalmától függ. A nitrogénmentes tápanyagoknak kétféle szerepük van a szervezetben, meleget adnak a testnek, tehát fűtőanyagként szolgálnak, vagy pedig zsírrá alakulnak át és a szervezetben lerakódódnak. Ezen tápanyag egyes takarmánfélékben, mint pl. gumós növényekben, gabonamagvakban, zöldség takarmányokban van nagyobb mennyiségben.

A sertés etetésére és hizaltására a legrégibb idők óta felhasználják mindenféle növény és hulladékot és ezen takarmányfélék két csoportra szoktuk osztani: 1.) az erő és abrak takar

mányokra, melyek fehérjében gazdagok és, 2.) termsé takarmányokra, melyek kisebb tápláltságnak és olcsóbbak értékére. A takarmányok táperejük szerinti elszorolása kissé nehezebb és komplikáltabb, így vegyük tárgyalásra azokat, származásuk szerint.

MI A LEGJOBB SERTÉS-LEGELO?

A legősibb, legtermészetesebb és legegészségesebb táplálék az állatnak a legelő. Az állattartás ősidőktől fogva legelőt és legelőt tartalmazó állattenyésztés csak ott lehet, hol kiterjedt és jó legelő van. A legelőknél is megkülönböztetünk természetes és mesterséges legelőket, valamint időszakos legelőket, az első az ősgyep, míg a mesterséges legelő, amit magunk állítunk elő magvetés által, időszakos az ugar és tarlóföldek, herések stb.

A herefélék a sertésnek igen hasznos és kedvelt legelőül szolgálnak és mivel fehérjében és mészsóban igen tápláló takarmány a herefélék, így hasas és szoptató kocáknak, valamint szüldőnek igen tápláló takarmány.

A sertés legeltetésnek is megvannak a szabályai, melyek a következő pontokban foglalhatók össze:

1.) Legjobb sertéslegelő a fiatal puha fű és a fiatal herefélék. Ilyen legelőn még az igé

nyesebb állat és tenyésző is jól megél. Szoptatásnak még abrakot is kell legelő mellett adni.

2.) Mihelyt a fű magba megy a herefélék megfásulnak akkor már a legelő egymagában tenyészőnek nem megfelelő és nem elég.

3.) Minél jobban haladunk a nyárba, annál megfelelőbbek a herefélék.

4.) Minél szárazabb az idő és minél keményebbek a füvek, annál több időt kell hagyni a sertés legeltetésére és jóllakására. 5.) Az állat legjobban legel kora reggel és este naplemente kor. Tavasszal a sertés egész nap a legelőn hagyható, azonban hőségben nem legel, így reggel hajtsuk ki, legelni délelőtt 9—10 óráig, azután 4-től estig. Minél jobb az idő, annál tovább hagyjuk ki.

6.) Sertést éhesen kell legelőre kihajtani, különben nem eszik. Abrakot csak legeltetés után adjuk neki.

7.) Ameddig a sertés éhes, addig legel, ha már éhségét csillapította, akkor tül.

8.) A sertés kényes a hideg szél iránt, nyáron pedig a nap-sütés iránt, jobban szereti, ha bokros és árnyékos bűvőhelyet talál, mintha élet építünk neki. Kényes továbbá az ivóvízre, vízszont szereti, ha pocskába beleléphet és erősebb fánál magát ledörzsölheti és vakarózhathat. (Folytatjuk!)

Májkot becsukták — nem eszik a jószág

Pysgrovszky Mihály, berkeföldi, (Man.) farmert januárban becsukták a winniepi tömlőbe, mert karácsony táján szerelmeféltéből meg akarta gyilkolni Oropók Marit. Májik özevgyember volt, két kis gyerek gondja is a nyakába szakadt, de ezeket ellátták a tömlő idejére a jölelő szomszédok. Volt azonban Májiknak néhány tehene is, ezeket is vigyáztott a koma, néhány hét múlva azonban azt vette észre, hogy az egyik tehén, melyet Májik „sajátkezőleg” szokott megfajni utóbb mindinkább soványodik, nem eszik és semmi tejet nem ad. A szomszédok arra a következtetésre jutottak, hogy a jószág Rikát bizonyosan a bánat emésztéi gazdája után, amiért is felpakoltak és küldöttéig bejöttek Winnipegre, hogy megkérjék a bírót, eresse szabadon Májkot, mert másképp elpusztul a tehén. A törvény rideg paragrafusai azonban nem engedhetett és a bíróság a szomorkodó tehén ügyét a winniepi Humane Society nevű filantropikus intézménynek adta át.

Jövő héten sorsolunk!

Megirtuk, hogy előfizetőgyűjtő versenyünk idejét 1928 március 15-ig meghosszabbítottuk. A versenyről a következőket foglaljuk újból röviden össze:

A verseny díja: Egy darab Winnipegből Budapestig érvényes vasúti és hajóúti jegy a C. P. R. Társaság vonalain. A jegy másra is átruházható. A díjat az nyeri el, aki 1928 március 15-ig a legtöbb új előfizetőt szerzi a Kanadai Magyar Ujság részére. A teljes méltányosság kedvéért úgy intéztük a dolgot, hogy a díjat azon öt versenyző között sorsoljuk ki, akik március 15-ig a legtöbb előfizetőt szereztek.

Igy tehát meglesz mindenkinek a lehetősége, még azé is, aki kis telepen él, hogy a jegyet megnyerhesse, mert a nyertes nem feltétlenül az lesz, aki a legtöbb új előfizetőt szerzi, hanem az, akit az öt legtöbb előfizetőt szerző közül kisorsolunk.

A sorsolás alapjául felévet vettünk, így a versenyzők nevei mellé azt tüntettük fel, hogy ki hány új előfizetőt szerzett.

Bár a versenytől nem ekkora eredményt vártunk, ennek ellenére a sorsolást tovább nem halasztjuk, hanem március 15-én megtartjuk.

Légújóról őrzik a szarvascsordákat

Alaszkában a légújórakat most már arra is használják, hogy azokról őrzik az északi sarkvidék őrsai szarvasfalkáit. Az állami szarvasenyésztési felügyelő, Mr. Lomen úgy nyilatkozott, hogy az eszme még új és nincs általános gyakorlatban, de úgy látszik, hogy bevállal, mert ahogy mondja az egyik felügyelő nemrégiben felszállt és két óra alatt egymaga nagyobb munkát teljesített, mint különben egy hét alatt hat emberrel. Kanadának északi tundrai elég hely és mód van 12 millió szarvasállomány eltartására s egy ilyen őrsai nyáj értéke meghaladja az 50 millió dollár értéket. Ezt pedig el lehetne érni 50 év alatt, ha Kanada csak szerény keretben is hozzá fogna a szarvasenyésztéshez.

ELŐFIZETŐINKET KERJÜK, HOGY mindennemű címváltozásánál előző címlüket is TUDATNI SZIVESKEDJENEK.

A sorsolásban azon öt versenyző vesz részt, akik MARCHUS 15. DELI 12 ORAIG a legtöbb új előfizetőt küldik be.

Jelenleg a következő öt versenyző áll legjobban:

1. PRASZLICKAI JÁNOS 14 FEL EYES,
2. JAKAB JÁNOS 18,
3. HOE BERNATH 12,
4. KOVACS KÁROLY 12,
5. Konyha Mihály 10 féléves.

Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik ezen sorsolásban részt szeretnének venni, ha új előfizetőt küldenek be, úgy mindig tudassák, hogy előzőleg hány új előfizetőt küldtek be, mi a nevük azon új előfizetőknél, akiket szereztek a mikor fizettek elő.

Használja ki mindenki az utolsó napokat, hogy a sorsolásban részt vehessen és a nagyjértékű hajójegyet megnyerhesse.

Két világhíres magyar mozicsillagról

Bánky Vilmaról és Korda (Corda) filmsztár budapesti tartózkodása alatt Máriáról vettük az alábbi híreket:

Bánky Vilma, a tüneményesen népszerű hollywoodi filmstár szülei látogatására Budapestre érkezett. A kormány, a főváros, a diplomáciai világ és az irodalom képviselői vettek részt a tiszteletére rendezett banketten. A kormány Nagy, helyettes államtitkár, a főváros Lobmayer tanácsos bízta meg képviselővel. Pekár Gyula, volt miniszter, a képviselőház külügyi bizottságának az elnöke üdvözölte a banketten Bánky Vilmat, aki a filmvilágban Magyarországnak dicső séget szerzett. Pekár ezüst dobozban Fülöp Mária pedig az arcán szenvedő földet nyújtott át Bánknak. A filmsztár budapesti tartózkodása alatt nagy érdeklődés központjában áll. Corda Máriát, a híres magyar film színésznőt és Fülöp Ilonát, a kiváló amerikai magyar írónőt, New Yorkban súlyos autóbaleset érte, mely könnyen végzetessé válhatott volna. A Fifth Ave.-n autójuk összeütközött egy szembe jövő gépkocsival, az összeütközés következtében az autóból felbukt és úgy Corda Mária, mint Fülöp Ilona súlyosan megsebesült. Mindkettőjüket a Presbyterián kórházba szállították, ahol megállapították, hogy Corda Mária jobb kezének mutatóujja eltört, séget szerzett. Pekár ezüst dobozban Fülöp Mária pedig az arcán szenvedő földet nyújtott át Bánknak. A dett vágott és zuzott sebeket.

A TÓTOK KÉPVISELŐI AZ IDÉN DÖNTENÉK AZ AUTONOMIÁRÓL

Bolen, kommunista képviselő-szentmártonban kimondották, lőnek a Rude Pravo hasábjain hogy a tót nemzeti tanács nem közzétett leleplezéseit következtetésben a törőcszentmártoni nyilatkozat ügyében fordulat kömményi résztvevő megegyezett vezekett be. Bolen szerint Marabban, hogy a tótföld autonómia, volt miniszter, aki je-miája kérdésében 10 év elteltélenleg a cseh szociáldemokraták vel a tótföld választott képviselő-hoz tartozik, 1920 február 27-én lőnek kell dönteniük és hogy a forradalmi nemzeti konvent alezt a döntést tiszteletben kell kotmányvitája során a követ-majd tartani. kezd kijelentést tette: Turóc-

JÓL SIKERULT FARSANGI BAL RAYMONDON.

A Raymondi Magyar Betegség-lyő Egylet február 18-án rendezett far-sang bálja úgy erkölcsleg, mint anyagiag nagyon jól sikerült. Bár a magyarság legnagyobb része este hat óráig csépett, és hiába voltak 5—10 mérföldre a falutól, már 9 órára mind együtt volt és a kévéhányást felváltották a ropogós csárdással és más egyébbel.

Ejtel 12 órakor sorsolásra került Józsa Sandorné, az egyletnek adott ajándéka, ami nem volt más, mint egy egészen megsütött tizfontos kismalac. Minthogy mindenkinek fáj a foga a malacpecsenyére, nem telt bele öt perc sem, már minden ticket elkel.

A szerencsés hatos-számot Calmadia Dénes 1½ éves kislánya húzta ki a kalapjából. A malacot megnyerő szerencsés egyén pedig Kovrig József honfitársunk volt. Egy atyánkfi, ki szintén nagyon pályázott a ropogós malacpecsenyére, azt mondta Kovrig honfitársunknak, hogy „maga igazán szerencsés ember, megnyerte a malacot!”

NEMEDY GYULA

GYANUS

— Pompás ez a briliáns karperec, amit Artúrtól kaptam, csak attól tartok, hogy nem valódi.
— Miből gyanítod?
— Mert nagyon is a lelkemre kötötte, hogy el ne vigyem a zálogházba!

A quebeci kutya-verseny első díját, a gyönyörű ezüsterleget, az idén egy lány nyerte el. Képünk a büszkeamazont ábrázolja.